

Sayı: 32657917-610-104145
Konu: Soru Önergesi(7/36875)

10/07/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 23/01/2014 tarih ve 31853594-610-2-7183-526 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Van Milletvekili Sayın Özdal ÜÇER tarafından Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması tensip edilen 7/36875 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Ayşenur İSLAM
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi Cevabı

DAĞITIM :

Gereği: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Bilgi: Başbakanlığa

Güvenli Elektronik İmza

Aslı ile Aynıdır

11/7/2014
Mürsel YILMAZ
Bilgisayar İşletmeni

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Van Milletvekili Sayın Özdal ÜÇER'e Ait 7/36875 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili Soru Önergesinde;

“Sosyal hukuk devleti, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği, yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü devlettir. Çağdaş devlet anlayışı, sosyal hukuk devletinin tüm kurumlarıyla Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun biçimde kurulmasını gerekli kılar. Bu nedenle toplumda yoksul ve muhtaç insanlara devletçe yardım edilerek onlara insan onuruna yaraşır asgarî yaşam düzeyi sağlanması, böylece sosyal adaletin ve sosyal devlet ilkelerinin gerçekleşmesine elverişli ortamın yaratılması gerekir.

Van'da 2011 yılında yaşanan Depremlerin ardından Van halkının içine düştüğü ekonomik darboğaz, sosyal devlet anlayışı kapsamında pozitif ayrımcılığı zorunlu kılmaktadır. Oysa devletin; ailelerini, evlerini ve işlerini kaybeden bu insanlara göstermiş olduğu tutum, yaraların sarılmasına ve Van'ın normalleşmesine katkı sunmaktan çok uzaktır. Hem yardım miktarı hem de prosedürün ağır ve aksak işleyişi ile ilgili yapılan şikayetler, yardım alan kişilerin rencide olmasına yol açmaktadır. Ayrıca yardıma muhtaç birçok kişiye verilen ret cevabı, sosyal adalete karşı iktidarın takınmış olduğu tutumun yereldeki yansıması niteliğindedir.

Van ili ve İlçelerindeki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının ihtiyaç sahibi kişilere yapmış olduğu nakdi yardımlar; yardımın türünün diğer yardım türlerine göre farklı bir niteliğe sahip olması açısından titiz bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır. Nakdi yardımlar diğer yardımlara göre yararı daha çabuk hissedilen ve yardım alan kişi üzerindeki olumlu etkisi en yüksek olan yardımlardır. Bu yardım türü; paranın en kolay değişim ve taşınım aracı olması vesilesiyle suistimale en açık yardım türüdür. Bu nedenle denetim mekanizmasının ciddi şekilde işletilmesi gerekmektedir. İlgili kurumun bu konuda şeffaflıktan uzak olması ve sadece total bilgileri kamuoyuyla paylaşması, kurumun işleyişi ve yapılan nakdi yardımların akıbeti konusundaki endişeleri haklı çıkarır mahiyettedir.

Van İli ve İlçelerindeki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının yapmış olduğu nakdi yardımlar bağlamında” ifadeleri yer almaktadır.

SORU 1: 1-Vakıfların Mütevelli Heyetleri Kimlerden oluşmaktadır? Heyetler kim tarafından seçilmektedir? Bu kişilerin diğer kurumlardaki görevlerini ve isimlerinin belirtiniz.

CEVAP 1: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları (SYDV), 3294 sayılı kanunun amacına uygun çalışmalar yapmak ve ihtiyaç sahibi vatandaşlara ayni ve nakdi yardımda bulunmak üzere her il ve ilçede kurulmuştur. Vakıfların karar organları vakıf mütevelli heyetleridir. İl ve ilçelerdeki yardım programları, bu mütevelli heyetlerin kararları ile yürürlüğe girmektedir. SYD vakıfları ile Bakanlığımız arasında hiyerarşi olmayıp, vakıfların örgütlenmesi özel hukuk tüzel kişiliği şeklindedir. Vakıfların mütevelli

heyetlerinin oluşumu ise 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ile belirlenmektedir.

13.02.2013 tarihi itibarıyla müteveli heyetlerinin örgütlenmesine ilişkin tablo aşağıda sunulmuştur:

VAKIF MÜTEVELLİ HEYETİ DOĞAL ÜYELERİ	
İL MERKEZLERİNDE	İLÇELERDE
Vali (Vakıf Başkanı)	Kaymakam (Vakıf Başkanı)
Belediye Başkanı	Belediye Başkanı
Defterdar	Mal Müdürü
İl Milli Eğitim Müdürü	İlçe Milli Eğitim Müdürü
İl Sağlık Müdürü	Sağlık Grup Başkanı
İl Tarım Müdürü	İlçe Tarım Müdürü
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü (İl SHÇEK Müdürü)	İlçe Müftüsü
İl Müftüsü	

VAKIF MÜTEVELLİ HEYETİ SEÇİLMİŞ ÜYELERİ	
İL MERKEZLERİNDE	İLÇELERDE
Köy Muhtarı (Kendi aralarından seçecekleri bir kişi)	Köy Muhtarı (Kendi aralarından seçecekleri bir kişi)
Mahalle Muhtarı (Kendi aralarından seçecekleri bir kişi)	Mahalle Muhtarı (Kendi aralarından seçecekleri bir kişi)
STK Temsilcileri (Kendi aralarından seçecekleri bir kişi)	STK Temsilcileri (Kendi aralarından seçecekleri bir kişi)
Hayırsever Vatandaşlar (Kendi aralarından seçecekleri bir kişi)	Hayırsever Vatandaşlar (Kendi aralarından seçecekleri bir kişi)

SORU 2: Nakdi yardımların kaynağı vakıfların kendi bütçesi midir? Değil ise Vakıflara (nakdi olarak dağıtılmak üzere) her ay ne kadar para hangi kurumdan gelmektedir? Aylık gelen paranın hepsi o ay içinde dağıtılmakta mıdır?

CEVAP 2: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının gelirleri, sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik (SYDT) fonundan aktarılan miktardan, her nevi fitre-zekat-kurban derileri ve bağırsak yardımlarından, işletme ve iştiraklerden elde edilecek gelirler ile diğer gelirlerden oluşmaktadır.

SYDT Fonunda toplanan kaynak, Fon Kurulu kararları ile ülke genelinde kurulu bulunan 973 vakfa periyodik olarak aktarılmakta, bu kaynakların yanı sıra vakıfların kendi gelirleri de kullanılarak, ihtiyaç sahibi yoksul vatandaşlara ayni ve nakdi yardımlar ulaştırılmaktadır. Gönderilen periyodik payların hepsinin vakıflar tarafından aktarımın gerçekleştiği ay harcanması gibi bir zorunluluk bulunmamaktadır.

SORU 3:Yapılan nakdi yardım türlerinden her birinde yardım miktarı kim tarafından belirlenmektedir? Mütevelli Heyetleri'nin bu miktarın belirlenmesinde her hangi bir inisiyatifi var mıdır?

CEVAP 3: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca yapılan nakdi sosyal yardımların miktarı ve usul esasları SYDT Fonu Kurulunca belirlenmektedir. Ancak istisnai olarak vakıf mütevelli heyetleri tek seferlik yardım kalemi altında yapmış oldukları nakdi desteklerin miktarını vatandaşlarımızın ihtiyaçları doğrultusunda belirlenebilmektedir.

SORU 4:Kişilerin başvuru tarihi ile ilgili parayı alma tarihi arasındaki süre ne kadardır? Süreç nasıl işlemektedir?

CEVAP 4: Vatandaşlarımızın sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarına yapmış oldukları tüm başvurular en geç bir ay içerisinde sonuçlandırılmaktadır. Yardım süreci vatandaşlarımızın nüfus cüzdanları ile yapmış oldukları başvuru ile başlamaktadır. Süreç daha sonra vakıf tarafından başvuran vatandaşımızın merkezi ve yerinde sosyal incelemesi ile devam etmektedir. Yapılan incelemeler sonucunda durumu ilgili mevzuatta belirlenen kurallara uygun olan vatandaşlarımızın talep etmiş oldukları yardım vakıf mütevelli heyetlerinin kararı ile başlatılmaktadır.

SORU 5: Bu paranın ne kadarı medikal sağlık yardımı olarak dağıtılmaktadır? Yaralanma şartları nelerdir? Bu hizmetten yararlanan kişi sayısı ne kadardır? Medikal sağlık yardımı tutarının üst limiti var mıdır?

CEVAP 5: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca medikal sağlık yardımı başlığı altında herhangi bir yardım programı yürütülmemektedir. Ancak vakıflar 3294 sayılı Kanun kapsamındaki yoksul engelli vatandaşların topluma uyumunu kolaylaştıracak her türlü araç gereç ve ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak engelli ihtiyaç yardımları yapabilmektedir. Halihazırda söz konusu yardım programı kapsamındaki iş ve işlemler,

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri gereğince Genel Sağlık Sigortası uygulamasının yürürlüğe girmesiyle birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapıldığından fon kaynaklarından bu yardım programı kapsamında vakıflara kaynak aktarılmamaktadır. Vakıflar engelli ihtiyaç yardımları kapsamında 2013 yılında kendi kaynakları ile 738 haneye yaklaşık 812.010.-TL tutarında engelli ihtiyaç yardımında bulunmuşlardır.

SORU 6: Bu paranın ne kadarı sevk parası olarak dağıtılmaktadır? Yararlanma şartları nelerdir? Bu hizmetten yararlanan kişi sayısı ne kadardır?

CEVAP 6: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca sevk parası başlığı altında bir yardım programı yürütülmemektedir. Ancak sağlık hizmetlerine ulaşımında zorluk çeken 3294 sayılı Kanun kapsamındaki vatandaşlarımıza SYD vakıfları tarafından tek seferlik yardım başlığı altında ihtiyaçları doğrultusunda nakdi yardım yapılabilmektedir.

SORU 7: Bu paranın ne kadarı kira yardımı olarak dağıtılmaktadır? Yararlanma şartları nelerdir? Bu hizmetten yararlanan kişi sayısı ne kadardır? Kira yardımı her kişiye aynı miktarda mı yapılmaktadır? En fazla ne kadar süre yapılmaktadır? Periyodik kira yardımı alan kişiler başvuruyu bir defaya mahsus mu yapmaktadır? Talebin her ay yenilenmesi söz konusu mudur?

CEVAP 7: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları tarafından 3294 sayılı Kanun kapsamında olana vatandaşlarımıza yönelik olarak kira yardımı yapılabilmektedir. Yapılan kira yardımlarının miktarı kira fiyatlarının rayiç bedellerinde görülen bölgesel farklılıklardan ötürü değişken olmaktadır. Ayrıca kira yardımları sınırsız süre ile yapılmamakta olup yararlanıcı ailenin ihtiyacı doğrultusunda belirli bir dönem için verilmektedir. Kira yardımı sona eren ailenin yeni bir talebi olması durumunda ilgili vakfa yeniden başvuru yapması gerekmektedir.

SORU 8: Sosyal Destek Yardımları adı altında dağıtılan *Bir Defaya Mahsus Para ve Periyodik Nakit* yardımlarından yararlanmanın şartları nelerdir? Her ay kaç kişiye bir defaya mahsus para ve periyodik yardım yapılmaktadır? Bu kapsamda her ay her iki tür yardım türünde ne kadar bir ödeme yapılmaktadır? Periyodik Nakit yardımı ne kadar bir süreyi kapsamaktadır?

CEVAP 8: SYD vakıfları 3294 sayılı Kanun kapsamındaki vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak tek seferlik nakdi yardımda bulunabilmektedirler. Uygulanan diğer yardım kategorilerince karşılanmayan acil ve kısa süreli ihtiyaçlara yönelik olan bu yardımlar periyodik olarak uygulanan bir yardım türü değildir. Ayrıca SYD vakıflarınca periyodik nakit yardımı adı altında bir yardım programı uygulanmamaktadır.

SORU 9: Mütevelli Heyetleri'nin kararlarının denetimi hangi birim tarafından yapılmaktadır? Hakkında soruşturma açılan ve ya cezai kavuşturmaya uğrayan heyet

üyesi var mıdır? Varsa hangi nedenledir ve kimlerdir?

SORU 10:Nakdi Yardımların mali denetimi hangi birim tarafından yapılmaktadır? Hakkında soruşturma açılan ve ya cezai kavuşturmaya uğrayan Van İli ve İlçeleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları çalışanı var mıdır? Varsa hangi nedenledir ve kimlerdir?

CEVAP 9-10: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının ve müteveli heyetlerinin almış oldukları kararların denetimi Bakanlığımız Denetim Hizmetleri Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü Teftiş Kurullarınca yapılmaktadır.

SORU 11:Deprem sonrası 2012 ve 2013 yıllarında yapılan nakdi yardımlarda Depremzedelere öncelik tanınmış mıdır? Yukarıda ifade edilen yardım çeşitlerinin her birinden kaç depremzede yararlanmıştır? Miktarları ne kadardır?

CEVAP11: Van'da bulunan SYD vakıflarının tamamı 2011 yılında bölgede meydana gelen depremlerin ardından yürütmüş oldukları ayni ve nakdi sosyal yardım faaliyetleri ile depremden etkilenen vatandaşlarımızın gıda, barınma, eğitim, yakacak gibi temel ihtiyaçlarını gidermişlerdir.